

Шеленкова Наталія Леонідівна
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини,
м. Умань

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ

Аналіз літературних джерел надав можливість зробити попередні висновки щодо доцільності дослідження психологічної готовності студентів-психологів до здійснення професійної кар'єри у межах особистісного підходу, де готовність розглядається як результат спеціальної цілеспрямованої професійної підготовки студентів-психологів і розуміється як довготривала готовність, що значною мірою визначає успішність їхньої учбової діяльності.

За своєю структурою психологічна готовність може містити такі основні компоненти: мотиваційний, когнітивний, операційний та власне особистісний. При аналізі змісту усіх компонентів психологічної готовності нами було враховано підхід Л.М. Мітіної щодо двох моделей професійної праці: моделі адаптивної поведінки, в основі якої лежить перший спосіб існування людини, і моделі професійного розвитку, заснованої на другому способі життєдіяльності [2]. На нашу думку, для успішного здійснення професійної кар'єри для майбутнього психолога важливішою є друга модель, у якій людина характеризується здатністю вийти за межі безперервного потоку повсякденної практики, побачити свою працю у цілому і перетворити її у предмет практичного перетворення. Усвідомлення людиною своїх потенційних можливостей, перспективи особистісного і професійного зростання спонукає її до постійного експериментування, яке розуміється як пошук, творчість, можливість вибору.

Зазначені теоретико-методологічні підходи було покладено в основу побудови структурно-функціональної моделі психологічної готовності майбутніх психологів до здійснення професійної кар'єри. Ця модель містить чотири взаємозалежних і складаючих єдине ціле модулі:

- цільовий, що полягає у визначенні ступеня актуальності забезпечення психологічної готовності майбутніх психологів до здійснення професійної кар'єри;

- діагностичний, що припускає визначення реального стану психологічної готовності майбутніх психологів до здійснення професійної кар'єри;

- змістовно-проектувальний, який полягає у розробці проекту ідеальної моделі психологічної готовності майбутніх психологів до здійснення професійної кар'єри, яка досягається за допомогою спеціально відібраних для цієї мети методів, форм і засобів;

- контрольно-оцінний, що припускає визначення ступеня психологічної готовності майбутніх психологів до здійснення професійної кар'єри.

Як з'ясувала Н.М. Канівець, за своєю структурою готовність студента до здійснення майбутньої професійної кар'єри містить такі основні компоненти (критерії і показники психологічної готовності майбутніх психологів до здійснення професійної кар'єри за основними сферами її прояву) [1]:

- когнітивний (показники – знання студентами феноменів: «сутність кар'єри»; «співвідношення професійної кар'єри і сім'ї»; «успішність чоловіків і жінок у професійній кар'єрі»; «вікові показники здійснення професійної кар'єри»; «складові психологічної готовності студентів до здійснення професійної кар'єри»),

- мотиваційний (показники – «базові» та «додаткові» мотиви навчання у ВНЗ, мотиви до роботи студентів-психологів),

- операційний (показники – рівень розвитку активності щодо підготовки до здійснення професійної кар'єри,) рівень розвитку поведінкової активності),

- особистісний (показники – рівень розвитку суб'єктивного контролю, рівень розвитку лідерських здібностей).

Список використаних джерел

1. Канівець, Т.М. Формування психологічної готовності студентів до здійснення майбутньої професійної кар'єри : дис. канд. психол. н. / Тетяна Миколаївна Канівець. – Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України. – Київ, 2013. – 200 с.
2. Митина, Л.М. Личностное и профессиональное развитие человека в новых соціально-економічних умовах /Л.М. Митина// Вопросы психологи. – 1997. - №4. – С.28-38.

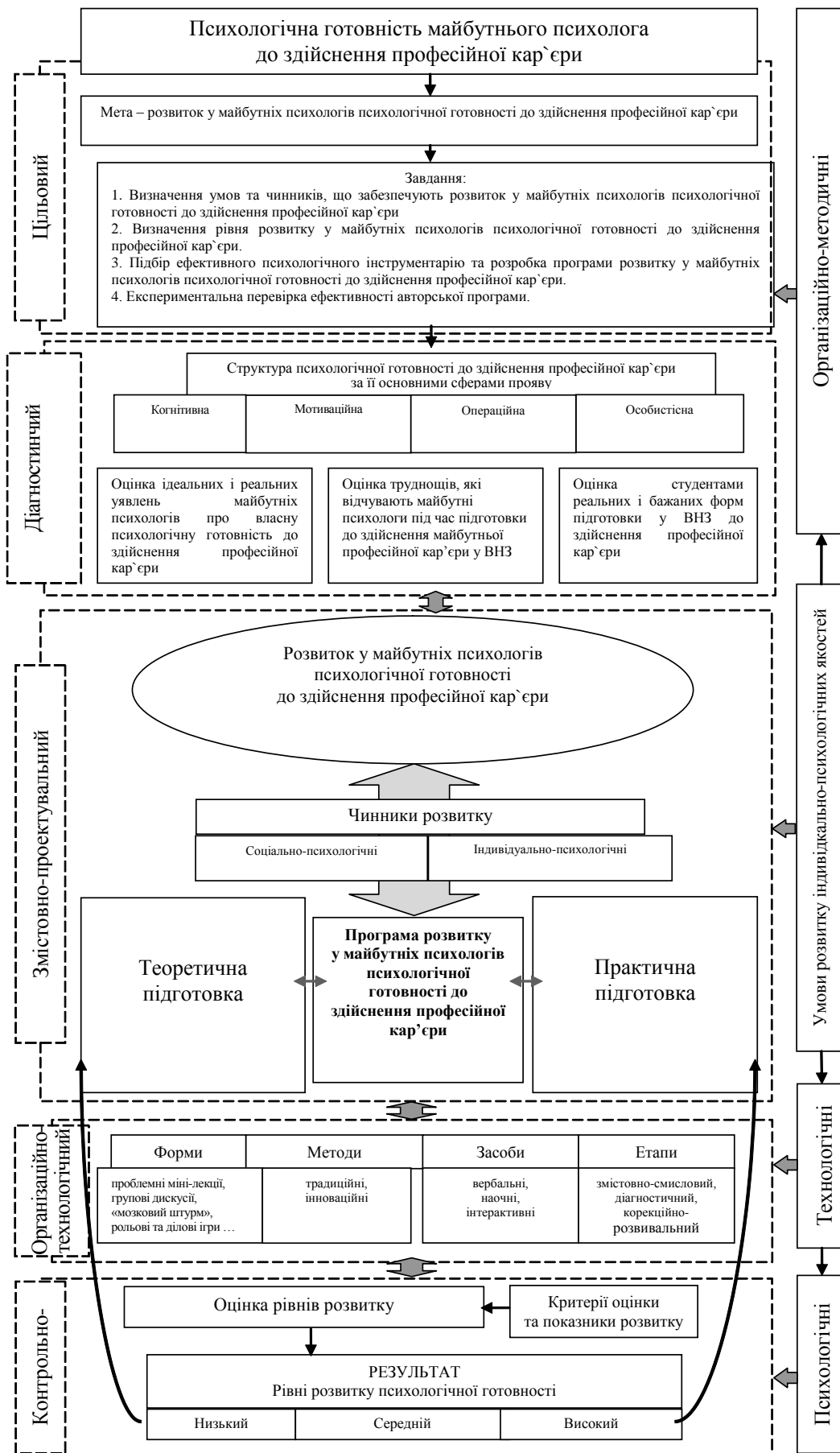

Рис. 1 - Структурно-функціональна модель психологічної готовності майбутніх психологів до здійснення професійної кар'єри та її розвитку